

O autorze

Lucy Maud Montgomery (1874-1942) – urodzona na Wyspie Księcia Edwarda kanadyjska pisarka znana z cyklu powieści o losach Ani Shirley. Autorka dwudziestu trzech powieści, głównie dla dzieci i młodzieży, a także wielu opowiadań i wierszy. Bohaterowie L. M. Montgomery mają problemy i marzenia, które są bliskie także dzisiejszym czytelnikom jej powieści. Obok *Ani z Zielonego Wzgórza* (1908), która przyniosła jej sławę i uznanie, oraz innych książek tego cyklu, do najbardziej znanych powieści autorki należą m.in.: *Emilka ze Srebrnego Nowiu*, *Historynka*, *Pat ze Srebrnego Gaju*.

Geneza

W powieści odnaleźć można **elementy autobiograficzne** (czyli prawdziwe wydarzenia lub miejsca, które autorka знаła ze swojego życia). L. M. Montgomery wybrała na miejsce akcji powieści Wyspę Księcia Edwarda w Kanadzie, gdzie sama się urodziła (w Clifton) i dorastała w małym miasteczku Cavendish (podobnym do miasteczka Avonlea z powieści o Ani Shirley). **W *Ani z Zielonego Wzgórza* opisywała zatem swoje rodzinne strony.** Podobnie jak jej bohaterka, **wcześniej str-**

Rozdział I

Zdumienie pani Małgorzaty Linde

PANI
LINDE

Dom pani Małgorzaty Linde stał w pobliżu drogi i siedząc przy kuchennym oknie, mogła ona zobaczyć każdego, kto przechodził lub przejeżdżał drogą. Lubiła godzinami siedzieć przy oknie, aby móc obserwować wszystko, co się dzieje na zewnątrz. Pewnego popołudnia w pierwszych dniach czerwca, kiedy jak zwykle siedziała przy oknie, zobaczyła jadącego w kabriolecie zaprzężonym w kasztanek odświętnie ubranego Mateusza Cuthberta. Zdziwiło ją to bardzo, ponieważ Mateusz rzadko wyjeżdżał z Avonlea. Postanowiła odwiedzić jego siostrę Marylę, by dowiedzieć się, dokąd i po co pojechał Mateusz.

Zaraz po herbacie wybrała się więc na Zielone Wzgórze. Po niedługiej wędrówce była na miejscu. Kiedy tylko weszła do środka, zauważyła, że na stole w kuchni stoją trzy talerze. Pomyślała, że z Mateuszem przyjedzie na pewno jakiś gość. Po przywitaniu zapytała Marylę, dokąd pojechał Mateusz. Odpowiedź Maryli wywołała zdziwienie u pani Małgorzaty. Maryla powiedziała, że ona i jej brat chcą **wziąć na wychowanie chłopca z Domu Sierot w Nowej Szkocji, aby pomagał w gospodarstwie**. Mateusz pojechał po niego na stację, ponieważ ma przyjechać pociągiem o wpół do szó-

stej. W całej sprawie dopomogła im znajoma – pani Spencer. Pani Małgorzata powiedziała, że to wielkie ryzyko, bo takie obce dziecko może podpalić dom. Jej zdaniem, Maryla i Mateusz nie powinni brać żadnego dziecka. Jednak Maryla nie przejęła się zbyt słowami sąsiadki. Pani Małgorzata życzyła Maryli, by wszystko ułożyło się dobrze i pożegnała się. Wracając do domu, myślała o tym, co usłyszała. Stwierdziła, że żal jej chłopca, którego Maryla i Mateusz wezmą na wychowanie, bo żadne z nich nie zna się na wychowaniu dzieci i na pewno będą od niego za dużo wymagać.

Rozdział II

Zdumienie Mateusza

MATEUSZ CUTHBERT

Mateusz Cuthbert jechał powoli w stronę stacji. Cieszył się samotną przejażdżką i humor psuło mu tylko to, że musi kłaniać się wszystkim spotkanym kobietom, ponieważ taki panował zwyczaj. Mateusz nie lubił kobiet z wyjątkiem swojej siostry Maryli i Małgorzaty Linde, dlatego że był bardzo nieśmiały i nie wiedział, jak ma się zachować w ich towarzystwie. Podejrzewał, że kobiety się z niego wyśmiewają.

Gdy dotarł na stację, nie było tam już pociągu ani żadnego chłopca, który by na niego cze-

POMYŁKA

kał. **Była tylko mała dziewczynka.** Mateusz minął ją szybko i poszedł do zawiadowcy stacji. Dowiedział się od niego, że pociągiem nie przyjechał żaden chłopiec, tylko ta mała dziewczynka. Bardzo się zdziwił i stwierdził, że zaszła **pomyłka**, bo oczekiwał chłopca, a nie dziewczynki. Postanowił mimo wszystko zabrać ją do domu. Dziewczynka bardzo się ucieszyła, iż ktoś po nią przyjechał, bo zaczęła się bać, że wszyscy o niej zapomnieli. Mateusz postanowił nic jej nie mówić o nieporozumieniu.

ANIA SHIRLEY

W drodze dziewczynka bardzo dużo mówiła i zachwycała się piękną okolicą. Wszystko jej się podobało, najbardziej **cieszyła się z tego, że będzie miała własny dom**, bo w Domu Sierot było okropnie. Okazało się, że dziewczynka ma bogatą wyobraźnię, bo wymyślała różne nazwy dla mijanych alei i stawów. Aleja została nazwana przez nią **Białą Drogą Rozkoszy**, a staw Barrych – **Jeziorem Lśniących Wód**. Mateusz bardzo dobrze czuł się w jej towarzystwie. Kiedy dojechali już na Zielone Wzgórze, był zasmucony tym, że będą musieli powiedzieć dziewczynce o pomyłce i odesłać ją z powrotem do Domu Sierot.

Czas i miejsce akcji

➤ wątek rywalizacji i przyjaźni pomiędzy Anią i Gilbertem

Ania i Gilbert od początku rywalizują ze sobą w nauce, najpierw w szkole, a potem w seminarium. Na rywalizację tę wpływa złość Ani na Gilberta z powodu nazwania jej przez niego *marchewką*. Choć Gilbert przeprosza Anię i dąży do zgody, dziewczynka długo nie chce mu przebaczyć. W końcu jednak zostają najlepszymi przyjaciółmi.

➤ wątek pani Małgorzaty Linde

Pani Linde to sąsiadka i przyjaciółka Maryli. W powieści ciągle wszystkich poucza. Pojawia się zwykle, gdy trzeba skrytykować kogoś za złe zachowanie.

Czas i miejsce akcji

Czas akcji – koniec XIX wieku

Miejsce akcji – miasteczko Avonlea na Wyspie Księcia Edwarda w Kanadzie; Zielone Wzgórze – gospodarstwo rodzeństwa Maryli i Mateusza Cuthbertów; Sosnowe Wzgórze – gospodarstwo państwa Barrych, rodziców Diany; Białe Piaski, gdzie Ania uczestniczyła w koncercie w hotelu; Charlottetown – Ania odwiedziła tam pan-

Wypracowania

**Moim ulubionym bohaterem literackim jest...
Napisz charakterystykę postaci.**

Moją ulubioną postacią literacką jest Ania Shirley, główna bohaterka powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza*. Ania należy do bohaterek, do których przygód lubimy wracać niezależnie od tego, ile mamy lat.

W chwili swojego przybycia na Zielone Wzgórze Ania miała około jedenastu lat. Była szczupła i wysoka. Miała duże zielone oczy i długie rude warkocze. Jej twarz była drobna, szczupła i pokryta mnóstwem piegów, podbródek był wystający i szpiczasty, ale za to nos miała kształtny, a czoło „szerokie i rozumne”. Ubrana była w brzydką, krótką i wąską sukienkę z szarozółtej wełny, a na głowie miała stary i wyblakły marynarski kapelusz w kolorze brunatnym.

Ania była niezwykle mądrą, inteligentną i zdolną dziewczynką. Lubiła się uczyć i dużo czytać, szybko została najlepszą uczennicą w klasie. Będąc ambitną i pracowitą, rywalizowała z Gilbertem o tytuł najlepszego ucznia w klasie. Posiadała bujną wyobraźnię i często pograżała się w marzeniach, co było przyczyną przeróżnych pomyłek, takich jak przyrządzenie ciasta z kroplami walerianowymi czy upicie Diany. Miała gwałtowny temperament i łatwo ulegała emocjom, było to często powodem jej kłopotów, jak wtedy gdy